

Întreaga noastră admirație

La uriașă competiție artistică națională încheiată cu succesul unui atât de mare număr de laureați amatori, mișcarea noastră teatrală — și mă refer la teatrele dramatice și muzicale de stat — a adus o contribuție colegială devotată.

Unii dintre profesioniștii teatrului au fost chiar surprinși de valul puternic de emoție și de talent cu care au avansat gustul pentru artă și pofta de joc, în cadrul primului Festival național „Cîntarea României”, prin impresionantul număr de artiști amatori — mulți, premiați pentru munca și vocația lor —, veniți să amplifice rîndurile publicului mare și bun și, poate, rezervorul de aptitudini, deopotrivă necesare bunului și marelui teatru românesc. În același timp, autorii dramatici au avut plăcuta surpriză a unei adevărate ploii binefăcătoare de idei noi, provenite direct din fertilele surse ale maselor de spectatori-oameni ai muncii, ale poporului.

Pentru ambele categorii de profesioniști — autori și interpreți —, această osmoză, artistică și ideologică, această legătură, de un fel nou, cu masele, a fost o experiență utilă și un debut frumos, o deschidere simplă și curajoasă către dorințele și perspectivele reale și actuale ale partenerului și beneficiarului oricărui artist autentic.

A pune în mișcare energia artistică a maselor, pentru valorificarea ei în spiritul progresului culturii naționale și universale, este o idee măreață. Ea aparține tovarășului Nicolae Ceaușescu, și o mărturisesc cu atât mai multă admirație, cu cît am avut prilejul de a asista, într-un fel, la nașterea ei, ascultînd argumentele pline de rațiune și de căldură patriotică ale secretarului general al Partidului nostru, în una dintre ședințele premergătoare lansării ei publice.

Dragostea pentru arta poporului său — pentru tot ce perpetuează în eternitate marile însușiri ale spiritualității noastre — a președintelui Republicii s-a tradus, în toate prilejurile, într-un elogiu mișcător adresat culorilor României, mereu, aici în țară, și cu orice ocazie, de la tribuna înalțelor lui întîlniri peste hotare.

În recent apărutul volum, al patrusprezecelea, al Operelor sale (reunind principalele rapoarte, cuvîntări, interviuri și articole din perioada ianuarie-septembrie 1977, sub titlul generic *România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate*), există multe asemenea subiecte de meditație pentru creatorii noștri de artă. Direct li se adresează, desigur, în Cuvîntul la Conferința națională a scriitorilor; mai sînt și altele. Gîndul său se îndreaptă neconținut spre întreaga intelectualitate muncitoare

și creatoare a țării, evocând alți cele mai prestigioase figuri de căturari și oameni de știință, scriitori și oameni de artă români din trecut, cât și valorosul aport al colegilor și contemporanilor noștri, al tovarășilor noștri de muncă și de vis.

Relația nemediată dintre sufletul omului și opera lui, dintre gândul și scrisul nostru, dintre jocul și dorul nostru, dintre *etic și estetic* și, apoi, dintre toate acestea laolaltă și Istoria patriei, în care se cuprinde totul, este, de asemenea, o idee măreață și nu știu dacă, de la începuturile statului românesc modern, alt om politic a susținut-o cu mai multă ardoare și perseverență decât președintele României de azi.

Istoria aceasta, mult îndrăgită, nu este o abstracțiune invocată ca argument hotărîtor atunci cînd e vorba de clipe hotărîtoare; ea se confundă cu munca și cu sufletul, de azi, ale patriei, cu năzuințele și cu însușirile tuturor locuitorilor țării, cu *libertatea și cu democrația spre care au aspirat înaintașii*. Întrebat odată, de un grup de ziariști americani, în legătură cu aceasta, tovarășul Ceaușescu a răspuns fără ocol: „în ce privește democrația, cu aș spune că aceasta este esențială pentru societatea socialistă; nici nu se poate concepe socialismul fără participarea largă a maselor populare, a tuturor categoriilor sociale la conducerea societății“.

Anul acesta a oferit oamenilor de știință din domeniul larg, multidisciplinar, al culturii ocazia de a medita asupra întregului cod de principii care a prezidat, în istoria contemporană a României, la interpretările felurite ale destinului ei milenar. Exemplul strălucit al acestei noi axiologii istorice a fost expunerea prezentată la Sesiunea solemnă comună a C.C. al P.C.R., a Marii Adunări Naționale și a activului central de partid și de stat, consacrată sărbătoririi Centenarului proclamării independenței de stat a României, expunerea de la 9 mai 1977 a secretarului general al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Pentru noi, cei ce lucrăm în domeniul științelor sociale, în istorie și filozofie, în științele politice, în istoria artelor, a limbii și a literaturii române, în întreaga creație literară și artistică inspirată de viața poporului nostru, această *viziune științifică, a conducerii partidului nostru, asupra istoriei* ne-a făcut pe noi înșine, întreaga intelectualitate a țării, tineretul studios, pe toți oamenii muncii din România, să înțelegem rostul activ și combativ al gândirii social-politice despre lume și despre istorie, faptul că istoria patriei, adevărul istoric, dobîndesc rolul unui act politic de stringentă actualitate, în apărarea independenței și a suveranității, a prezentului și a viitorului României socialiste.

În tot acest domeniu larg de activitate, literatura, muzica, artele plastice, cinematografia și teatrul au fost la înălțimea sarcinilor trasate de Partid, în toată amploarea și diversitatea creației unor personalități artistice proeminente, aparținînd tuturor generațiilor.